

Protokół

z kontroli problemowej przeprowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stąporkowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje miasto i 35 miejscowości, w których zamieszkuje łącznie 18 131 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pani Dorota Łukomska.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie został utworzony na mocy Uchwały Nr 5 Zarządu Gminy Miejskiej w Stąporkowie z dnia 13 sierpnia 1990 roku w sprawie utworzenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie i nadania statutu.

Ośrodek posiada własny REGON 291173870 i NIP 864-16-86-797.

Dyrektorem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie jest Pani Małgorzata Gołębiowska, a Zastępcą Dyrektora – Pani Gabryela Mazur.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut Ośrodka przyjęty Uchwałą Nr XXV/235/2012 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 24 sierpnia 2012 r. Zmiany do Statutu wprowadzono: Uchwałą Nr XXXIII/290/2013 z dnia 31 stycznia 2013 r. – w § 1 dopisano pkt 20 mówiący o realizacji zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o systemie oświaty w zakresie udzielania uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym i ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz Uchwałą Nr XLVI/374/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. – zadania wynikające z ustawy prawo energetyczne.

Regulamin organizacyjny zatwierdzony przez Burmistrza Miasta i Gminy Stąporków, a wprowadzony Zarządzeniem Nr 4/2013 z dnia 28 lutego 2013 r. Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie. Zmiany do Regulaminu zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 6/2013 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie z dnia 11 marca 2013 r. – w § 23 dodano zadania związane z realizacją dodatków mieszkaniowych;

Uchwałę Nr XLVII/383/2014 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 15 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 -2020;

Uchwałę Nr XLVII/384/2014 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 15 stycznia 2014 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

Uchwałę Nr XLVII/382/2014 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 15 stycznia 2014 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

Uchwałę Nr XLVI/376/2013 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 20 grudnia 2013 roku w sprawie ustalania zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie;

Uchwałę Nr XXII/200/2012 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 31 maja 2012 roku w sprawie ustalenia zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie;

Upoważnienie Burmistrza z dnia 1.03.2012 r. dla Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy;

Upoważnienie Burmistrza z dnia 1.03.2012 r. dla Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie do przyjmowania wniosków, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

Upoważnienie Burmistrza z dnia 29.06.2012 r. dla Zastępcy Dyrektora do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Statut opracowany poprawnie. Na dzień podjęcia uchwały publikatory ustaw, w oparciu o które pracuje Ośrodek były aktualne. Jeżeli w przyszłości będą dodawane nowe zadania należy także uaktualnić publikatory ustaw, które wymienione są w § 1 Statutu.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – koordynator kontroli - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 286/2014 z dnia 24 marca 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
2. Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 285/2014 z dnia 24 marca 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej* pod poz. 10/2014.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 25 - 26 marca 2014 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. *Funkcjonowanie ośrodka w zakresie zatrudnienia i organizacji pracy.*
2. *Ocena realizacji zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa.*
3. *Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi.*

4. *Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej.*
5. *Monitoring wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.*

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie mieści się w budynku Urzędu Miasta i Gminy przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 132 A, tel. 41 37 41 203.

W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje dziesięć pomieszczeń usytuowanych na I piętrze. Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej są dobre i dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest bezrobocie, ubóstwo i niepełnosprawność.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej lub przelewem na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

Na dzień kontroli w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stąporkowie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych było 26 osób, tj.: dyrektor, zastępca dyrektora, 9 pracowników socjalnych i 15 opiekunek, w tym 10 pracujących na cały etat (Zał. Nr 1 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej i pracowników socjalnych oraz Wykaz opiekunek realizujących usługi opiekuńcze).

Przedmiotem kontroli było zbadanie zgodności kwalifikacji kadry kierowniczej Ośrodka oraz pracowników zajmujących się zadaniami z zakresu pomocy społecznej z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

W toku kontroli stwierdzono, iż Dyrektor Ośrodka oraz pracownicy socjalni posiadają wymagane na danym stanowisku kwalifikacje i staż pracy.

W kontrolowanej jednostce pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane wg wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, które zgodnie z rozporządzeniem wymagane są przy przeprowadzaniu wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = 18 131/9 = 2 014 osób

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 2 014 mieszkańców. W toku kontroli Dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że w maju br. planuje zatrudnić w ramach projektu systemowego jeszcze jednego pracownika socjalnego w celu spełnienia wymagań ustawy.

Ad 2. Ocena realizacji zadań własnych gminy dofinansowywanych z budżetu państwa.

Zasiłki stałe

Z danych zawartych w sprawozdaniu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej za rok 2013 rok oraz informacji przekazanych przez Dyrektora MGOPS (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, iż pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **251 osób**, z czego **201 osób to osoby samotne**. Za 217 osób Ośrodek odprowadzał składkę zdrowotną. W roku 2014 do dnia kontroli pomocą w formie zasiłku stałego objęto **225 osób**, a za 194 zasiłkobiorców Ośrodek opłaca składkę zdrowotną.

Kontroli poddano losowo wybrane teczki z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

PS-8210/Rs/38/05/2013; PS-8210/Rs/71/10/2011 i zmiana wysokości świadczenia: PS-8210/Rs/71a/10/2012/R; PS-8210/Rs/106/11/2013; PS-812/Rs/74/10/2010 i zmiana wysokości świadczenia: PS-8210/Rs/74/10/2012/R; PS-8210/Rs/45/06/2011 i zmiana wysokości świadczenia: PS-8210/Rs/45a/10/2012/R; PS-8210/Rs/73/07/2013; PS-8210/Rs/73/10/2013Z; PS-8210/Rs/40/06/2012 i zmiana wysokości świadczenia PS-8210/Rs/40a/10/2012R; PS-8210/Rs/53/06/2013; PS-8210/Rs/27/04/2012; PS-8210/Rs/81/09/2013; PS-8210/Rs/42/05/2013; PS-8210/Rs/116/12/2013; PS-8210/Rs/33a/10/2012/R; PS-8210/Rs/97/10/2013.

PS

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowane akta zawierają dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W większości skontrolowanych wywiadów środowiskowych w rubryce „praca socjalna” brak było informacji o świadczonej pracy socjalnej.

W październiku 2012 r. wszystkie zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje zostały zmienione z urzędu, a przed ich wydaniem zostały przeprowadzone aktualizacje wywiadu środowiskowego i zebrano wszystkie niezbędne dokumenty konieczne przy podjęciu decyzji.

W podstawie prawnej decyzji przyznających świadczenie widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kodeksu postępowania administracyjnego. Przyniesiono także upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Brakowało ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W uzasadnieniu dokładnie opisano sytuację faktyczną klienta i stan prawny mający wpływ na przyznanie pomocy.

W pouczeniu informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Decyzje o przyznaniu pomocy klientowi odbierali osobiście lub były przesyłane za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasilki okresowe

Z danych zawartych w rocznym sprawozdaniu MPiPS-03 za okres I – XII 2013 rok oraz informacji sporządzonej przez Dyrektora OPS wynika, iż w roku 2013 pomoc okresową przyznano **120 osobom**. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie – 111 osób oraz długotrwała choroba – 5 osób. W roku bieżącym do dnia kontroli zasiłek okresowy otrzymało **39 osób**.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS-8211/Ro/162/10/2013; PS-8211/Ro/121/09/2013; PS-8211/Ro/46/03/2013; PS-8211/Ro/20/02/2014; PS-8211/Ro/164/10/2013; PS-8211/Ro/32/03/2014; PS-8211/Ro/3/01/2014; PS-8211/Ro/114/08/2013; PS-8211/Ro/1/01/2014; PS-8211/Ro/160/10/2013; PS-8211/Ro/125/09/2013; PS-8211/Ro/103/08/2013; PS-8211/Ro/6/01/2014; PS-8211/Ro/60/07/2013.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy, zaświadczenia o wysokości świadczeń rodzinnych.

W kilku skontrolowanych wywiadach środowiskowych w rubryce „praca socjalna” brak było informacji o świadczonej pracy socjalnej.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

W części skontrolowanych decyzji w podstawie prawnej przywołano art. 108 k.p.a., ale w uzasadnieniu nie podano powodu nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, który jest określony w ww. przepisie.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie pomocy.

RS 10

B

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag. Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za rok 2013 roku oraz z informacji przekazanych przez Dyrektora OPS wynika, iż pomocą w tym zakresie objęto ogółem **1 925 osób**. Całkowity koszt Programu za rok 2013 wyniósł **619 434 zł**, w tym dotacja **425 250 zł**. Pomoc w formie posiłków otrzymało **ogółem 366 osób**, w tym do 7 r. życia 147 i 235 uczniów na łączną kwotę **153 525 zł**. W 2013 roku Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku celowego **1 838 osób**. W roku bieżącym do dnia kontroli gorący posiłek otrzymuje **260** dzieci oraz dla **119** osób przyznano zasiłki celowe.

W badanym okresie dożywianie prowadzone było w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy Stąporków:

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów		Koszt posiłku		Rodzaj posiłku
		2013 rok	2014 rok	I-VI.13r.	IX.13-III.14	
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Stąporkowie	30	16	4,50 zł	3,80 zł	gorący posiłek
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Stąporkowie	63	44	4,00 zł	3,80 zł	gorący posiłek
3.	Publiczne Gimnazjum w Stąporkowie	24	9	4,00 zł	3,80 zł	gorący posiłek
4.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Odrowążu	41	35	2,50 zł	2,70 zł	gorący posiłek

5.	Szkoła Podstawowa w Krasnej	44	37	2,20 zł	2,20 zł	gorący posiłek
6.	Szkoła Podstawowa w Gosaniu	7	6	2,20 zł	2,70 zł	gorący posiłek
7.	Publiczne Przedszkole w Stąporkowie	49	30	6,00 zł	6,00 zł	całodzienne wyżywienie
8.	Punkt Przedszkolny „Tęczowe Przedszkole” w Komorowie	3	2	8,00 zł	8,00 zł	całodzienne wyżywienie
9.	Szkoła Podstawowa w Niekłaniu Wielkim	64	43	1,80 zł	1,80 zł	gorący posiłek
10.	Publiczne Gimnazjum w Niekłaniu Wielkim	22	16	1,80 zł	1,80 zł	gorący posiłek
11.	Z.Sz.P w Stąporkowie	9	6	7,00 zł	7,00 zł	pełny obiad
12.	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Smerf”	5		8,00 zł	8,00 zł	całodzienne wyżywienie
13.	Punkt Przedszkolny „Bajkowe Przedszkole”	6	4	8,00 zł	8,00 zł	całodzienne wyżywienie

Dodatkowo Ośrodek sfinansował w 2013 koszt wyżywienie dla 16 uczniów uczęszczających do 8 placówek poza terenem gminy Stąporków. Koszt wynosił od 5,00 zł do 12,00 zł za całodienne wyżywienie. W roku 2014 do dnia kontroli Ośrodek opłaca za wyżywienie 12 uczniów w 5 placówkach. Koszt wynosi od 5,00 zł do 10,00 zł.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

PS-8212/Rcp/222/03/2013; PS-8212/Rcp/322/04/2013; PS-8212/Rcp/1636/12/2013; PS-8212/Rcp/1093/10/2013; PS-8212/Rcp/1594/12/2013; PS-8212/Rcp/1688/12/2013; PS-8212/Rcp/1307/11/2013; PS-8212/Rcp/1366/12/2013; PS-8212/Rcp/1663/12/2013; PS-8212/Rcp/1244/11/2013;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS-8223/Rdp/27/01/2014; PS-8223/Rdp/173/03/2013; PS-8223/Rdp/62/01/2014; PS-8223/Rdp/139/09/2013; PS-8223/Rdp/167/03/2013; PS-8223/Rdp/109/09/2013; PS-8223/Rdp/63/01/2014; PS-8223/Rdp/188/12/2013; PS-8223/Rdp/98/01/2014; PS-8223/Rdp/46/01/2014; PS-8223/Rdp/103/09/2013; PS-8223/Rdp/58/01/2014; PS-8223/Rdp/5/08/2013; PS-8223/Rdp/8/08/2013; PS-8223/Rdp/31/01/2014; PS-8223/Rdp/37/09/2013.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i w roku 2014 o Uchwały Rady Miejskiej.

Większości decyzji nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, ale w uzasadnieniu nie podawano powodu wskazanego w art. 108 k.p.a.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie pomocy.

Zasady przyznawania zasiłków celowych na zakup artykułów żywnościowych z wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” określone zostały w Zarządzeniu Nr 2/2013 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie z dnia 14 stycznia 2013 r., w Zarządzeniu Nr 15/2013 Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie z dnia 1 października 2013 r. oraz w Zarządzeniu Nr 18/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. W styczniu 2013 roku kwotę świadczenia pieniężnego ustalono maksymalnie do 85,00 zł miesięcznie na osobę, a w rodzinie - jako iloczyn tej kwoty i liczby osób w rodzinie (wyłączając dożywiane dzieci). Następnie, w ciągu roku - w miarę pozyskiwania dodatkowych środków - kwoty te ulegały zwiększeniu, z zachowaniem dotychczasowych zasad. Od października 2013 r. udzielano do 100,00 zł miesięcznie na osobę, a w grudniu do 200,00 zł na osobę.

W roku 2014 wydane zostało Zarządzenie Nr 5/2014 Dyrektora M/GOPS z dnia 10 lutego 2014 r. regulujące zasady przyznawania w/w świadczeń. W roku 2014 ustalono kwotę 65,00 zł miesięcznie na osobę i dla rodziny – iloczyn tej kwoty i ilość osób w rodzinie

z wyłączeniem dzieci objętych dożywianiem. Zasiłki przyznawane są z uwzględnieniem ustaleń wywiadów środowiskowych i odpowiednich wniosków pracowników socjalnych.

Świadczenia pieniężne, na wniosek i za zgodą rodziców przyznawane były także dla dzieci, w okresie wakacji lub innej przerwy w nauce szkolnej.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Ad 3. Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie realizuje usługi opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze w roku 2013 regulowały przepisy Uchwały Nr XXII/200/2012 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 31 maja 2012 r. W roku bieżącym zasady te określa Uchwała Nr XLVI/376/2013 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 20 grudnia 2013 r. W treści załączników do uchwał określone zostały zasady ustalania kosztów 1 godziny usług – w br. jest to 18,79 zł i zasady zwalniania z opłat (w szczególności - ponoszenie kosztów pobytu członka rodziny w domu pomocy społecznej lub ośrodka wsparcia, objęcie pomocą usługową więcej niż 1 osobę, znaczne koszty leczenia, zdarzenie losowe). Dodatkowo, powołane wyżej uchwały stanowią, iż z opłat zwolnieni są stali zasiłkobiorcy Ośrodka oraz osoby o dochodach poniżej kryterium określonego w ustawie o pomocy społecznej, a w 2014 r. - osoby w wieku powyżej 90 roku życia. W roku 2013 ulgi w opłatach zastosowano w stosunku do 6 osób, natomiast w roku 2014 - objęto nimi 3 osoby.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w formie zaspokojenia niezbędnych i codziennych potrzeb życiowych. Usługi w roku 2013 realizowane były przez 14 opiekunek zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej u 60 osób. Usługi świadczone były przez 5 dni w tygodniu od 1,5 godziny do 8 godzin dziennie. W roku bieżącym Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia 15 opiekunek, w tym 5 na czas określony, a usługi wykonywane są w 47 środowiskach.

Sprawdzono następujące akta spraw:

PS-8225/Ruo/12/01/2014; PS-8225/Ruo/14/01/2014; PS-8225/Ruo/20/01/2014; PS-8225/Ruo/29/04/2013; PS-8225/Ruo/15/04/2013 i PS-8225/Ruo/15a/04/2013zm.; PS-8225/Ruo/24/04/2013; PS-8225/Ruo/08/01/2014; PS-8225/Ruo/30/01/2014.

W aktach klientów znajduje się wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia lekarskie i decyzje administracyjne. W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora do wydawania decyzji, Uchwałę Rady Miejskiej określającą zasady przyznawania usług oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W części decyzji nieaktualny był publikator kodeksu postępowania administracyjnego. W decyzjach, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności w uzasadnieniu brak powodu jego nadania.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadań związanych ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2013 skierował 3 osoby. Łącznie w roku ubiegłym Ośrodek pokrywał koszty pobytu za 19 mieszkańców domu pomocy społecznej na ogólną kwotę 322 760 zł. W roku 2014 r. do dnia kontroli Ośrodek skierował 2 osoby.

Na uwagę zasługuje duża ilość środowisk objętych usługami opiekuńczymi.

Ad 4. Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej.

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna realizowana jest w formie poradnictwa (głównie poradnictwa rodzinnego i wzmocnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach), działań aktywizacyjnych klientów Ośrodka, wsparcia w ubieganiu się o ustalenie uprawnień i nabyciu prawa do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W odniesieniu do poradnictwa specjalistycznego - osoby i rodziny wymagające takiej pomocy kierowane są przez pracowników socjalnych do Punktu Konsultacyjnego (po porady terapeuty uzależnień, prawnika, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy), a także do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Stale prowadzona jest współpraca z PUP w zakresie kierowania klientów pomocy społecznej do uczestnictwa w działaniach aktywizacji zawodowej i zatrudnieniu subsydiowanym. W uzasadnionych przypadkach, podejmowane są interwencje dotyczące zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych. Osoby niepełnosprawne i rodziny wychowujące niepełnosprawne dzieci otrzymują wsparcie w formie wystąpień do fundacji i organizacji pozarządowych o objęcie ich stosowną pomocą. Osoby spełniające określone kryteria są z kolei stale informowane o możliwościach i zachęcane do uczestnictwa w zajęciach Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy. W razie konieczności - podejmowane są interwencje w placówkach służby zdrowia o umieszczenie w zakładzie opiekuńczo-leczniczym. W 2013 r. pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną z 840 rodzinami.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni w roku 2013 ogółem zawarli 40 kontraktów, w tym 8 poza PO KL (realizowano natomiast 10, gdyż w 2-ch przypadkach realizacja przebiegała na przełomie lat 2012/2013). W roku 2014 - zawartych i realizowanych jest 7 kontraktów.

Kontrakty sporządzone zostały w sposób prawidłowy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 roku w sprawie wzoru kontraktu socjalnego.

Ad 6. Monitoring wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zostały one zlecone Ośrodkowi Uchwałą Nr XXIII/216/2012 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 28 czerwca 2012 r.

W 2013 r. zatrudnionych było na umowę zlecenie w ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na 2013 r.” 2 asystentów rodziny, którzy obejmowali pomocą 15 rodzin. Od stycznia br. jest 1 asystent zatrudniony przez Ośrodek na podstawie umowy zlecenia, który wspiera 9 środowisk. Pozostałe rodziny są objęte szczególnym wsparciem pracowników socjalnych. Obecnie Ośrodek złożył zapotrzebowanie na środki finansowe na refundację kosztów zatrudnienia asystenta oraz zatrudnienie drugiego asystenta w ramach „Resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej”.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m.in. aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur lub informacje z tych instytucji o nie pobieraniu świadczeń, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia o wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre i klienci mają możliwości przedstawienia swoich problemów w warunkach chroniących jego prywatność.

Kadra zarządzająca i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, na jednego pracownika przypada 2 014 mieszkańców. Jednakże zespół kontrolny przyjął wyjaśnienia Dyrektora Ośrodka, według których w maju br. planuje zatrudnić w ramach projektu systemowego jeszcze jednego pracownika socjalnego w celu spełnienia wymagań ustawy.

W części skontrolowanych wywiadów środowiskowych w rubryce „praca socjalna” brak było informacji o świadczonej pracy socjalnej.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W październiku 2012 roku wszystkie zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z nowo obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Decyzje zostały zmienione z urzędu, ale przed

ich wydaniem zostały przeprowadzone aktualizacje wywiadów środowiskowych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Jedną z danych, która uległa zmianie było kryterium dochodowe.

W podstawie prawnej decyzji przyznających świadczenia widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kodeksu postępowania administracyjnego (z wyjątkiem decyzji przyznających usługi opiekuńcze). Przytoczono także upoważnienie Burmistrza dla Dyrektora Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. W decyzjach przyznających zasiłki stałe brakowało ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W części skontrolowanych decyzji w podstawie prawnej przywołano art. 108 k.p.a., ale w uzasadnieniu nie podano powodu nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, który jest określony w ww. przepisie.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie i wysokość pomocy.

Wszystkie dzieci objęte programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” otrzymują gorący posiłek.

Na uwagę zasługuje duża ilość środowisk objętych usługami opiekuńczymi.

W opinii zespołu inspektorów kontrolowana jednostka nie wykorzystuje w stopniu zadawalającym kontraktu socjalnego jako narzędzia pracy socjalnej w porównaniu z ilością kontraktów realizowanych w ramach projektu systemowego.

W dniu kontroli w Ośrodku zatrudniony był jeden asystent rodziny, który pracuje z 9 rodzinami. Ośrodek złożył zapotrzebowanie na środki finansowe na zatrudnienie drugiego asystenta w ramach „Resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej”.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Dyrektora Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Dyrektorem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

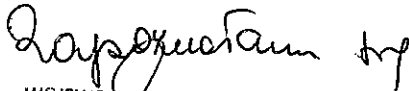
1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
2. Tabela sporządzona przez kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon
2. Barbara Nowak

Kielce, dnia 3 kwietnia 2014 r.

ul. W. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
mgr Renata Sepiecińska
Z-C/DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

Ze strony kontrolowanej:

Odebrana osobście

DYREKTOR
M-G Ośrodka Pomocy Społecznej
w Stąporkowie

Małgorzata Gołębiewska

MIEJSKO-GMINNY
OSRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 132a
26 220 STĄPORKÓW
tel 41/374 12 03, 41/374 10 01
fax 41/374 12 03
NIP 658-17-11-638